

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 185 (XXIX) — Nr. 290

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 25 aprilie 2017

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 9 din 17 ianuarie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru	2-3
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 8 din 15 martie 2017 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală)	4-15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 9 din 17 ianuarie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel-Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Luminița Nicolescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, excepție ridicată de Ioan-Tudor Vladislav în Dosarul nr. 22.567/211/2015 al Judecătoria Cluj-Napoca — Secția civilă. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 399D/2016.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea civilă nr. 1.211 din 12 februarie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 22.567/211/2015, **Judecătoria Cluj-Napoca — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Ioan-Tudor Vladislav cu ocazia soluționării unei cereri de reexaminare taxă judiciară de timbru.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține, în esență, că reglementarea criticată este contrară normelor constituționale mai sus menționate, deoarece, în cazul în care un justițiabil formulează o cerere de partaj pentru un singur bun sau pentru o singură creanță dintre cele menționate la art. 5 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, atunci taxa de timbru s-ar calcula la o valoare de 3% din masa partajabilă, la care s-ar adăuga cel mult o taxă fixă. În situația în care, însă, același justițiabil formulează o cerere de partaj judiciar pentru mai multe bunuri sau pentru mai multe creanțe, precum acelea din art. 5 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, atunci taxa de timbru s-ar calcula la o valoare de 5% din masa partajabilă.

Autorul excepției apreciază că, doar pentru singurul motiv că un justițiabil dorește să își rezolve în cadrul unui singur litigiu toate problemele legate de partaj, el ajunge să plătească taxe judiciare mult mai consistente, ceea ce conduce la existența unei discriminări între justițiabili și i-ar putea încuraja pe aceștia să își fragmenteze cererea de partaj.

6. **Opinia Judecătoria Cluj-Napoca — Secția civilă** este în sensul caracterului neîntemeiat al excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată apreciind că prevederile criticate nu contravin normelor constituționale invocate.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale, concretizată, spre exemplu, prin Decizia nr. 41 din 3 februarie 2015.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 5 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 29 iunie 2013, cu modificările și completările ulterioare.

— Art. 5: „(1) Cererile în materia partajului judiciar se taxează astfel:

a) stabilirea bunurilor supuse împărțelii — 3% din valoarea acestora;

b) stabilirea calității de coproprietar și stabilirea cotei-părți ce se cuvine fiecărui coproprietar — 50 lei pentru fiecare coproprietar;

c) creanțe pe care coproprietarii le au unii față de alții, născute din starea de proprietate comună — 3% din valoarea creanțelor a căror recunoaștere se solicită;

d) cererea de raport — 3% din valoarea bunurilor a căror raportare se solicită;

e) cererea de reducere a liberalităților excesive — 3% din valoarea părții de rezervă supusă reîntregirii prin reducțiunea liberalităților;

f) cererea de partaj propriu-zis, indiferent de modalitatea de realizare a acestuia — 3% din valoarea masei partajabile.

(2) Dacă cererile în materia partajului judiciar prevăzute de alin. (1) se formulează în cadrul aceleiași acțiuni, aceasta se taxează cu o singură taxă de 5% din valoarea masei partajabile.”

12. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate aceste prevederi contravin dispozițiilor constituționale ale art. 16 alin. (1) referitoare la egalitatea în drepturi și celor ale art. 21 alin. (1)—(3) privind accesul liber la justiție.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prevederile art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate, în acest sens fiind Decizia nr. 41 din 3 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 143 din 26 februarie 2015, și Decizia nr. 673 din 20 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 9 din 7 ianuarie 2016, prin care statuat că aceste prevederi sunt constituționale.

14. Astfel, Curtea a reținut că art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 preia, în esență, reglementarea cuprinsă inițial în art. 3 lit. c) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 173 din 29 iulie 1997, cu modificările și completările ulterioare, abrogată prin art. 58 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, în ceea ce privește modul de taxare al cererilor în materia partajului judiciar. În această materie, Curtea s-a mai pronunțat, în repetate rânduri, exemplu fiind Decizia nr. 832 din 11 octombrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 824 din 7 decembrie 2012, Decizia nr. 1.058 din 14 iulie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 683 din 27 septembrie 2011, sau Decizia nr. 1.202 din 5 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 743 din 8 noiembrie 2010, și a reținut că „accesul liber la justiție nu echivalează cu gratuitatea serviciului prestat de instanțele judecătorești [...]. Nicio dispoziție constituțională nu interzice stabilirea taxelor de timbru în justiție, fiind justificat ca persoanele care se adresează

autorităților judecătorești să contribuie la acoperirea cheltuielilor prilejuite de realizarea actului de justiție. Regula este cea a timbrării acțiunilor în justiție, excepțiile fiind posibile numai în măsura în care sunt stabilite de legiuitor.”

15. Curtea a constatat că „legiuitorul are deplina legitimitate constituțională de a impune taxe judiciare de timbru fixe sau calculate la valoare în funcție de obiectul litigiului. Stabilirea modalității de plată a taxelor judiciare de timbru, ca de altfel și a cuantumului lor, este o opțiune a legiuitorului, ce ține de politica legislativă fiscală. Atât obligația de plată a taxelor judiciare, cât și excepțiile stabilite de lege se aplică deopotrivă tuturor cetățenilor aflați în situații identice, precum și tuturor litigiilor de aceeași natură, neexistând discriminări sau privilegii contrare prevederilor art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție.”

16. De asemenea, Curtea a subliniat faptul că taxa judiciară de timbru în materia partajului nu este datorată pentru dobândirea unui bun, ci în vederea realizării actului de justiție. În acest sens sunt și prevederile art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, potrivit cărora taxele judiciare de timbru sunt datorate de către toate persoanele fizice și juridice și reprezintă plata serviciilor prestate de către instanțele judecătorești, precum și de către Ministerul Justiției și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

17. Curtea a menționat faptul că, în situația în care justițiabilul nu poate face față cheltuielilor unui proces din cauza lipsei mijloacelor materiale, tocmai ca o garanție a liberului acces la justiție, prin art. 42 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, legiuitorul a instituit posibilitatea ca persoanele fizice să poată beneficia de scutiri, reduceri, eşalonări sau amânări pentru plata taxelor judiciare de timbru, în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 193/2008, cu modificările și completările ulterioare.

18. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

19. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Ioan-Tudor Vladislav în Dosarul nr. 22.567/211/2015 al Judecătoriei Cluj-Napoca — Secția civilă și constată că prevederile art. 5 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Cluj-Napoca — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 17 ianuarie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 8

din 15 martie 2017

Dosar nr. 129/1/2017

Mirela Sorina Popescu — președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului

Rodica Aida Popa — judecător la Secția penală

Simona Daniela Encean — judecător la Secția penală

Florentina Dragomir — judecător la Secția penală

Săndel Lucian Macavei — judecător la Secția penală

Luciana Mera — judecător la Secția penală

Anca Mădălina Alexandrescu — judecător la Secția penală

Angela Dragne — judecător la Secția penală

Marius Dan Foițoș — judecător la Secția penală

S-a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția I penală în Dosarul nr. 2.056/116/2015 (3.486/2016), prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept: „dacă în sensul legii penale, profesorul din învățământul preuniversitar de stat este funcționar public în accepțiunea art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal sau în accepțiunea art. 175 alin. (2) din Codul penal”.

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a fost constituit conform prevederilor art. 476 alin. (6) din Codul de procedură penală și art. 27⁴ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Sedința a fost prezidată de către președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Mirela Sorina Popescu.

La ședința de judecată a participat doamna Simona Dănăilă, magistrat-asistent în cadrul Secției penale, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Judecător-raportor a fost desemnat, conform prevederilor art. 476 alin. (7) din Codul de procedură penală, doamna judecător Rodica Aida Popa, judecător în cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de doamna procuror Marinela Mincă.

Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, învederând obiectul Dosarului nr. 129/1/2017 aflat pe rolul Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, precum și faptul că, drept urmare a solicitărilor formulate în temeiul art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, la dosarul cauzei au fost transmise puncte de vedere asupra problemei de drept deduse dezlegării de către judecătoria de la curțile de apel Alba Iulia, Bacău, Brașov, București, Cluj, Constanța, Craiova, Galați, Iași, Oradea, Pitești, Ploiești, Suceava, Târgu Mureș și Timișoara și de la instanțele din circumscripția acestora.

De asemenea, magistratul-asistent a învederat că asupra problemei de drept supuse dezlegării au comunicat puncte de vedere Universitatea Nicolae Titulescu din București,

Universitatea de Vest din Timișoara și Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca.

De asemenea a fost transmis la dosar și punctul de vedere exprimat de Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La data de 22 februarie 2017 a fost depus raportul întocmit de judecătorul-raportor și comunicat părților, potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală, care nu au transmis puncte de vedere privind chestiunea de drept supusă judecătii.

La data de 17 februarie 2017, Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a depus Adresa nr. 151C/130/III-5/2017 prin care s-a adus la cunoștință că în cadrul Secției judiciare — Serviciul judiciar penal al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nu există în lucru nicio sesizare având ca obiect promovarea unui recurs în interesul legii vizând problema de drept supusă dezlegării în prezenta cauză.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, doamna judecător Mirela Sorina Popescu, constatând că nu sunt alte cereri sau excepții de formulat, a solicitat reprezentantului Ministerului Public să susțină punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la problema supusă dezbaterii în Dosarul nr. 129/1/2017.

Reprezentantul Ministerului Public, având cuvântul, a arătat că formulează concluzii de respingere a sesizării, ca inadmisibilă, deoarece problema de drept a cărei dezlegare se solicită a fost implicit lămurită prin deciziile nr. 20 din 29 septembrie 2014 și nr. 26 din 3 decembrie 2014, pronunțate de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, în care au fost definite sintagmele „funcționar public”, „interes public”, „funcție publică”, noțiuni ce se regăsesc și în cuprinsul dispozițiilor art. 3 lit. f) și art. 10 alin. (1) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, legea educației naționale, decizii față de care a apreciat că instanța de trimitere avea suficiente mecanisme cu ajutorul cărora să distingă faptul că profesorul din cadrul învățământului preuniversitar este funcționar public în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal și nu ar fi incidente dispozițiile art. 175 alin. (2) din Codul penal.

În continuare, a arătat că unitatea de învățământ preuniversitar este o structură finanțată din fonduri publice, fiind inclusă în categoria funcțiilor publice, în sensul textului de lege menționat. A susținut că funcțiile publice specifice personalului didactic din cadrul sistemului de învățământ preuniversitar se circumscriu sintagmei „funcție publică de orice natură”, prevăzută de textul de lege invocat, astfel că și profesorul din cadrul învățământului preuniversitar de stat exercită, cu titlu permanent, cu o remunerație, o funcție specifică, aceea de cadru didactic în sistemul public de învățământ, în cadrul unei instituții finanțate din fondurile publice.

Concluzionând, a arătat că profesorul din învățământ preuniversitar de stat nu se încadrează în dispozițiile art. 175 alin. (2) din Codul penal, deoarece, așa cum s-a statuat prin Decizia nr. 20 din 29 septembrie 2014 a Completului pentru

dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, acest text de lege are în vedere exclusiv ipoteza în care o persoană nu își exercită atribuțiile în cadrul unui sistem public, ci pe baza investiției date de o autoritate publică, sub controlul și supravegherea acesteia, fără a fi angajat al unei unități de stat a unui sistem public, ca în speța de față.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a declarat dezbaterile închise, reținându-se dosarul în pronunțare.

ÎN ALTA CURTE,

asupra chestiunilor de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

Prin Încheierea de ședință din data de 23 noiembrie 2016, Curtea de Apel București — Secția I penală a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție pentru a pronunța o hotărâre prealabilă în vederea dezlegării de principiu a următoarei probleme de drept: „În sensul legii penale, profesorul din învățământul preuniversitar de stat este funcționar public în accepțiunea art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal sau în accepțiunea art. 175 alin. (2) din Codul penal.”

II. Expunerea succintă a cauzei

Prin Rechizitoriul din data de 7 decembrie 2015, emis în Dosarul nr. 549/P/2015 al Parchetului de pe lângă Tribunalul Călărași, s-a dispus trimiterea în judecată, în stare de libertate, a inculpatei S.L.-D. (plasată sub control judiciar), sub acuzația săvârșirii infracțiunii de luare de mită, prevăzută de art. 289 alin. (1) din Codul penal, și, respectiv, a inculpatei G.D. sub acuzația săvârșirii infracțiunii de complicitate la luare de mită, prevăzută de art. 48 alin. (1) raportat la art. 289 alin. (1) din Codul penal.

În fapt, s-a reținut că inculpata S.L.-D. (profesoară de geografie la clasa a XI-a fără frecvență din cadrul Liceului „Alexandru Odobescu” din orașul Lehliu-Gară, județul Călărași) a pretins, prin intermediul inculpatei G.D. (elevă a clasei respective), suma totală de 500 lei (câte 25 lei de la fiecare elev al clasei), iar la data de 13 noiembrie 2015 a primit, prin intermediul aceleiași inculpate, fiind prinsă în flagrant, suma de 475 lei (colectată de cea din urmă de la majoritatea elevilor clasei), pentru a-i promova pe elevii acelei clase la materia pe care o preda (în condițiile în care, la momentul respectiv, aceștia nu primiseră note la materia geografie).

Prin Sentința penală nr. 39 din data de 23 mai 2016, pronunțată în Dosarul nr. 2.056/116/2015, Tribunalul Călărași (instanța sesizată cu judecarea în primă instanță a cauzei) a hotărât achitarea ambelor inculpate, în temeiul art. 16 alin. (1) lit. b) teza I din Codul de procedură penală (fapta nu este prevăzută de legea penală).

Pentru a pronunța această sentință, tribunalul a constatat, pe de o parte, că nu este dovedită legătura dintre fapta reținută pe baza probatoriului analizat a fi fost comisă de inculpata S.L.-D. (primirea unei sume de bani pentru realizarea de amenajări în cabinetul de geografie) și îndeplinirea, neîndeplinirea, urgentarea ori întârzierea îndeplinirii unui act ce intra în îndatoririle sale de serviciu [prin raportare la dispozițiile art. 289 alin. (1) din Codul penal].

Pe de altă parte, tribunalul a apreciat, în privința aceleiași inculpate, că nu este îndeplinită o cerință de tipicitate [în raport cu dispozițiile art. 289 alin. (2) din Codul penal], întrucât aceasta este profesor la o unitate de învățământ de stat și are calitatea de funcționar public, în accepțiunea art. 175 alin. (2) din Codul penal (sens în care a avut în vedere prevederile art. 10 din Legea nr. 1/2011), iar fapta reținută în sarcina sa prin actul de sesizare nu a fost comisă în legătură cu niciunul dintre scopurile care determină realizarea conținutului constitutiv al infracțiunii de luare de mită, în cazul unui astfel de funcționar public (neîndeplinirea,

întârzierea îndeplinirii unui act privitor la îndatoririle sale legale sau efectuarea unui act contrar acelor îndatoriri).

Împotriva sentinței penale anterior menționate a declarat apel Parchetul de pe lângă Tribunalul Călărași, care a invocat nelegalitatea și netemeinicia soluției de achitare a inculpatelor, susținând că faptele descrise în actul de sesizare sunt probate și întrunesc toate elementele constitutive ale infracțiunilor pentru care acestea au fost trimise în judecată și solicitând, în consecință, condamnarea lor, pentru comiterea acelor infracțiuni, în încadrarea juridică menționată în rechizitoriu [art. 289 alin. (1) din Codul penal și, respectiv, art. 48 alin. (1) raportat la art. 289 alin. (1) din Codul penal].

În cursul cercetării judecătorești, apărătorul ales al inculpatei G.D. a formulat o cerere de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru dezlegarea de principiu a următoarei probleme de drept: *dacă profesorul din învățământul preuniversitar de stat este funcționar public în accepțiunea art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal sau în accepțiunea art. 175 alin. (2) din Codul penal.*

III. Punctul de vedere al procurorului și al părții asupra chestiunii de drept sesizate

Reprezentantul Ministerului Public a susținut că profesorul din învățământul preuniversitar de stat este funcționar public în accepțiunea art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal, fără a oferi argumente.

Intimatele inculpate S.L.-D. și G.D., prin apărătorii acestora, au susținut că profesorul din învățământul preuniversitar de stat nu are calitatea de funcționar public, tot fără a oferi argumente.

IV. Punctul de vedere al completului care a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție

IV.1. Prealabil examinării sesizării instanței supreme, curtea de apel a analizat condițiile de admisibilitate a acesteia:

1. Curtea de apel este investită cu judecarea cauzei în ultimă instanță, potrivit dispozițiilor art. 551 pct. 4 și art. 552 alin. (1) din Codul de procedură penală, care prevăd că hotărârea pronunțată de această instanță, fie în sensul respingerii, fie în sensul admiterii apelului cu care a fost sesizată, este definitivă.

2. În speță a fost identificată, din oficiu, o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, și anume dacă, în sensul legii penale, profesorul din învățământul preuniversitar de stat este funcționar public în accepțiunea art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal sau în accepțiunea art. 175 alin. (2) din Codul penal, întrucât inculpata S.L.-D., care are această funcție didactică [prevăzută de art. 247 lit. d) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, — legea educației naționale], este acuzată că ar fi pretins și primit, prin intermediul inculpatei G.D., o sumă de bani, în legătură cu îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu (notarea elevilor din clasa la care preda materia geografie), iar stabilirea calității sale de funcționar public, în una sau alta dintre accepțiunile anterior menționate, are influență asupra îndeplinirii condițiilor de tipicitate ale infracțiunii de luare de mită, întrucât fapta săvârșită în legătură cu îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle de serviciu constituie infracțiune numai dacă cel care a comis-o este funcționar public în accepțiunea art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal, iar nu și în accepțiunea art. 175 alin. (2) din același cod.

3. Chestiunea de drept enunțată este nouă, deoarece asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat nici printr-un recurs în interesul legii, nici printr-o hotărâre prealabilă, potrivit art. 474 și, respectiv, art. 477 din Codul de procedură penală.

4. Chestiunea de drept enunțată nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, consultate la 23 noiembrie 2016.

IV.2. Curtea de Apel București — Secția I penală și-a exprimat punctul de vedere în sensul că în art. 175 din Codul penal (inserat în capitolul din partea generală referitor la

„înțelesul unor termeni sau expresii în legea penală”), noțiunea de „funcționar public” este definită „în sensul legii penale”.

Prin urmare, în dreptul penal, noțiunea de „funcționar public” are un caracter autonom, specific acestei materii, astfel că înțelesul său este diferit de cel din alte materii, consecința fiind aceea că, în stabilirea acestui înțeles, nu este permisă trimiterea la norme extrapenale.

În același sens a statuat și Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, arătând că, „în cazul infracțiunii de luare de mită, calitatea de funcționar public prevăzută în norma de incriminare pentru subiectul activ este specifică dreptului penal și trebuie înțeleasă numai în accepțiunea conferită de prevederile părții generale a Codului penal, așa încât această reglementare specifică nu poate fi înlăturată prin dispoziții legale speciale nepenale, care guvernează exercitarea anumitor profesii” (a se vedea considerentele Deciziei nr. 26/2014 — publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 24 din 13 ianuarie 2015).

Astfel fiind, împrejurarea că o dispoziție extrapenală — art. 10 alin. (1) din Legea nr. 1/2011 (legea educației naționale), cu modificările și completările ulterioare, — prevede că „în România, învățământul este serviciu de interes public” nu poate fi invocată ca argument pertinent și valid pentru a-l considera pe profesorul din învățământul preuniversitar de stat drept funcționar public în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (2) din Codul penal, pe considerentul că dispozițiile respective se referă la „persoana care exercită un serviciu de interes public pentru care a fost investită de autoritățile publice sau care este supusă controlului ori supravegherii acestora cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public”.

Pe de altă parte, astfel cum s-a arătat în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție (conturată inclusiv în dezlegarea dată unei alte chestiuni de drept, referitoare la medicul angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate, prin decizia anterior citată), scopul utilizării de către legiuitor, în art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal, a expresiei „funcție publică de orice natură” a fost tocmai acela de a evita suprapunerea cu noțiunea administrativă de „funcție publică”, în sensul Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin expresia respectivă fiind delimitată sfera persoanelor care au calitatea de funcționar public, în sensul legii penale. Astfel, sintagma „funcție publică de orice natură”, în accepțiunea art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal, definește o categorie mai largă decât funcția publică, așa cum este înțeleasă în dreptul administrativ, iar noțiunea de „funcționar public” este mai cuprinzătoare decât cea la care se referă art. 2 din Legea nr. 188/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, Curtea Constituțională a statuat, în jurisprudența sa, că, „potrivit legii penale, noțiunea de funcționar public (...) are un înțeles mai larg decât acela din dreptul administrativ, datorită atât caracterului relațiilor sociale apărute prin incriminarea unor fapte socialmente periculoase, cât și faptului că exigențele (...) de promovare a intereselor colectivității impun o cât mai bună ocrotire prin mijloacele dreptului penal” (a se vedea în acest sens considerentele Deciziei nr. 2/2014 — publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 71 din 29 ianuarie 2014).

Totodată, Curtea Constituțională a statuat că „determinante pentru includerea sau excluderea persoanelor de la incidența normei penale sunt criteriile precum natura serviciului prestat, temeiul juridic în baza căruia se prestează respectiva activitate sau raportul juridic dintre persoana în cauză și autoritățile publice, instituțiile publice, instituțiile sau alte persoane juridice de interes public” și a reținut lipsa finanțării din fondurile publice

drept criteriu pentru delimitarea sferei persoanelor care se încadrează în art. 175 alin. (2) din Codul penal, arătând că „unele dintre persoanele care exercită profesii liberale sunt considerate «funcționari publici» în condițiile art. 175 alin. (2) din noul Cod penal, atunci când, deși funcționează în baza unei legi speciale și nu sunt finanțate de la bugetul de stat, exercită un serviciu de interes public și sunt supuse controlului sau supravegherii unei autorități publice”.

Revenind la jurisprudența citată a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în aceasta s-a mai arătat că noțiunea de „funcție publică” se află în strânsă corelație cu noțiunea de „interes public”, ambele urmând satisfacerea trebuințelor de interes general, în baza prerogativelor constituționale, care fac să prevaleze interesul public față de cel privat, astfel că funcționarul public își desfășoară activitatea în scopul realizării interesului public și, ca atare, în exercitarea funcției, acesta are îndatorirea de a considera interesul public mai presus de interesul personal.

În considerarea argumentelor anterior expuse, opinia completului de judecată este că profesorul din învățământul preuniversitar de stat exercită o funcție publică (prin modul de accedere la postul și funcția didactice, natura, importanța socială și finalitatea serviciului prestat, sursa de finanțare a acestuia, răspunderea publică a unității angajatoare pentru rezultatul său și raporturile cu autoritățile publice, astfel cum rezultă din dispozițiile anterior citate ale Legii nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare), ale cărei prerogative urmăresc satisfacerea unui interes public (asigurarea dreptului fundamental la învățătură, la care face referire aceeași lege).

Drept urmare, în sensul legii penale, profesorul din învățământul preuniversitar de stat este funcționar public în accepțiunea art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal.

Raportat la interesul public căruia îi servește funcția publică analizată și la nevoia de protejare a acestuia, inclusiv prin mijloace ale dreptului penal, nu se poate susține că legiuitorul a intenționat să scoată de sub incidența legii penale fapta de luare de mită atunci când este săvârșită de profesorul din învățământul preuniversitar de stat în legătură cu îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu, soluție la care s-ar ajunge dacă acesta ar fi considerat funcționar public în accepțiunea art. 175 alin. (2) din Codul penal.

De altfel, în expunerea de motive a Codului penal, sunt oferite două exemple de persoane care sunt funcționari publici în accepțiunea art. 175 alin. (2) din Codul penal, și anume notarii publici și executorii judecătorești, menționându-se că, „deși aceste persoane nu sunt propriu-zis funcționari publici, ele exercită atribute de autoritate publică ce le-au fost delegate printr-un act al autorității statale competente și sunt supuse controlului acesteia”.

Atât din exemplele oferite în mod explicit de către legiuitor, cât și din referirea acestuia la exercitarea atributelor de autoritate publică, pe baza delegării printr-un act al autorității statale, a rezultat că dispozițiile art. 175 alin. (2) din Codul penal nu se referă la persoanele care exercită atribuțiile specifice funcției lor în cadrul unui sistem public, pe baza unui contract de angajare pe post (astfel cum este și profesorul din învățământul preuniversitar de stat), ci numai la persoanele care îndeplinesc un serviciu de interes public, pe baza investirii de către autoritățile publice sau sub controlul ori supravegherea acestora, fără a fi angajate în unități ale unui sistem public.

În concluzie, s-a apreciat că este necesar ca Înalta Curte de Casație și Justiție să dea o dezlegare problemelor de drept sus-menționate.

În ce privește jurisprudența relevantă la nivel național și comunitar, nu sunt cunoscute hotărâri în care să fi fost analizată chestiunea de drept supusă discuției.

V. Punctele de vedere exprimate de curțile de apel și instanțele judecătorești arondate

Examinând punctele de vedere exprimate de curțile de apel și instanțele arondate, precum și jurisprudența atașată acestora, ce au fost transmise instanței supreme referitoare la chestiunea de drept supusă dezlegării, aflate la dosarul prezentei cauze, a rezultat o practică neunitară.

Curtea de Apel București și instanțele arondate au exprimat **opinia majoritară** în sensul că profesorul din învățământul preuniversitar de stat este **funcționar public în accepțiunea art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal**, în considerentele de susținere a acestei opinii fiind făcute referire la deciziile nr. 20/2014 și 26/2014 pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, instanța supremă a explicat în mod detaliat sensul noțiunii de funcționar public potrivit dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal, respectiv potrivit art. 175 alin. (2) din Codul penal. Tribunalul București a făcut referire și la dispoziții din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, Tribunalul Ialomița și Judecătoria Urziceni au menționat deciziile instanței supreme, iar Judecătoria Roșiori de Vede și Judecătoria Videle s-au raportat și la metodologiile elaborate de Ministerul Educației Naționale.

Opinia minoritară exprimată la nivelul **Judecătoriei Turnu Măgurele** este în sensul că profesorul de învățământ preuniversitar de stat este funcționar public în accepțiunea **art. 175 alin. (2) din Codul penal**, întrucât exercită un serviciu de interes public pentru care a fost investit de o autoritate publică.

A fost atașată Sentința penală nr. 103 F din data de 8 mai 2015 pronunțată de Tribunalul Ilfov — Secția penală în Dosarul nr. 3.938/93/2013.

Curtea de Apel Craiova, Curtea de Apel Galați și instanțele arondate, Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Pitești, Tribunalul Iași, Tribunalul Brașov, Tribunalul Covasna, Tribunalul Bacău, Tribunalul Timiș, Tribunalul Caraș-Severin, Tribunalul Arad, Tribunalul Cluj, Tribunalul Tulcea, Judecătoria Tulcea, Judecătoria Baia Mare, Judecătoria Onești, Judecătoria Reghin, Judecătoria Luduș și-au exprimat **opinia majoritară** în sensul că profesorul din învățământul preuniversitar de stat este funcționar public în accepțiunea **art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal**.

Judecătoria Moinești din raza Tribunalului Bacău a învederat că, potrivit corelării art. 175 cu art. 308 din Codul penal, profesorii din învățământul preuniversitar sunt funcționari publici, pentru următoarele considerente: (1) Funcționar public, în sensul legii penale, este persoana care, cu titlu permanent sau temporar, cu sau fără o remunerație: a) exercită atribuții și responsabilități, stabilite în temeiul legii, în scopul realizării prerogativelor puterii legislative, executive sau judecătorești; b) exercită o funcție de demnitate publică sau o funcție publică de orice natură; c) exercită, singură sau împreună cu alte persoane, în cadrul unei regii autonome, al altui operator economic sau al unei persoane juridice cu capital integral sau majoritar de stat, atribuții legate de realizarea obiectului de activitate al acesteia.

De asemenea, este considerată funcționar public, în sensul legii penale, persoana care exercită un serviciu de interes public pentru care a fost investită de autoritățile publice sau care este supusă controlului ori supravegherii acestora cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public.

Astfel, sunt asimilați funcționarului public, în sensul legii penale, atât profesorul, cât și medicul, indiferent unde își desfășoară activitatea, pentru că exercită un serviciu de interes public.

S-au făcut referiri la semnificațiile date de Curtea Constituțională, evidențiate în Codul penal.

Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel Timișoara, Judecătoria Reșița (a făcut referiri la jurisprudență) au arătat

că la nivelul acesteia s-a conturat o **opinie majoritară** conform căreia **profesorul din învățământul preuniversitar de stat este funcționar public în accepțiunea art. 175 alin. (2) din Codul penal**, având în vedere că acesta exercită un serviciu de interes public, fiind investit de autoritățile publice — Ministerul Învățământului și își desfășoară activitatea sub coordonarea inspectoratului școlar județean, fiind supus controlului și supravegherii acestor autorități, iar din punct de vedere financiar fiind supus și controlului consiliului județean.

În ceea ce privește **opinia minoritară**, aceasta este în sensul că profesorul din învățământul preuniversitar de stat este funcționar public în accepțiunea **art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal**, având în vedere Decizia nr. 26/2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, criteriile avute în vedere la adoptarea acelei decizii față de medicul încadrat la o unitate sanitară de stat fiind aplicabile și în cazul profesorilor din învățământul preuniversitar de stat; s-a mai argumentat de către susținătorii acestei opinii că la art. 175 alin. (2) legiuitorul a avut în vedere categoriile notarilor publici și experților tehnici judiciari.

Tribunalul Vaslui, Judecătoria Vaslui, Judecătoria Huși au menționat că sunt de acord cu opinia exprimată de instanța de trimitere.

Curtea de Apel Alba Iulia, atât la aceasta, cât și la instanțele arondate, instanțele din circumscripția Curții de Apel Oradea, Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel Târgu Mureș și instanțele arondate, Curtea de Apel Cluj și instanțele arondate, Curtea de Apel Constanța, Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie, Curtea de Apel Ploiești și instanțele arondate, Curtea de Apel Suceava și instanțele arondate, Tribunalul Covasna, Tribunalul Neamț și instanțele arondate, Tribunalul Constanța, Tribunalul Tulcea, Judecătoria Tulcea, Judecătoria Constanța, Judecătoria Medgidia, Judecătoria Mangalia, Judecătoria Hârșova, Judecătoria Babadag, Judecătoria Măcin, Judecătoria Sfântu Gheorghe, Judecătoria Târgu Secuiesc și Judecătoria Întorsura Buzăului, Judecătoria Luduș, Judecătoria Odorheiu Secuiesc, judecătoriile Caransebeș, Oravița și Moldova Nouă au comunicat că nu a fost identificată jurisprudență în materie.

VI. Examenul jurisprudenței

Nu există decizii pronunțate în această materie.

Distincții cu privire la înțelesul unor termeni ca „public”, „funcționar” și „funcționar public” din Codul penal anterior, respectiv art. 145 și art. 147, și Codul penal în vigoare, art. 175 și art. 176, acestea din urmă ecluzând noțiunea de „funcționar”, și considerații cu privire la sfera dreptului administrativ, precum și criteriile de determinare de includere sau de excludere a unor persoane în sfera funcționarilor publici în accepțiunea art. 175 alin. (2) din Codul penal se regăsesc în considerentele **Deciziei nr. 2 din 15 ianuarie 2014 a Curții Constituționale cu privire la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 5 și art. II pct. 3 din Legea pentru modificarea și completarea unor acte normative și a articolului unic din Legea pentru modificarea art. 253¹ din Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 71 din 29 ianuarie 2014**.

Astfel, în considerentele deciziei, după redarea conținutului art. 145 și 147 din Codul penal anterior se statuează de către Curtea Constituțională că „Din coroborarea celor două articole ale Codului penal rezultă că funcționar public este acea persoană care exercită permanent sau temporar, cu orice titlu, indiferent cum a fost investită, o însărcinare de orice natură, retribuită sau nu, în serviciul unei autorități publice, instituții publice sau al unei instituții sau altei persoane juridice de interes public. Semnificația noțiunii de funcționar public din dreptul penal nu este echivalentă cu cea de funcționar din dreptul

administrativ. Așa cum s-a arătat și în literatura juridică, potrivit legii penale, noțiunile de «funcționar public» și de «funcționar» au un înțeles mai larg decât acela din dreptul administrativ, datorită atât caracterului relațiilor sociale apărute prin incriminarea unor fapte socialmente periculoase, cât și faptului că exigențele de apărare a avutului și de promovare a intereselor colectivității impun o cât mai bună ocrotire prin mijloacele dreptului penal. În doctrină s-a mai arătat că, în legea penală, funcționarul este definit exclusiv după criteriul funcției pe care o deține sau, cu alte cuvinte, dacă își exercită activitatea în serviciul unei unități determinate prin legea penală supus unui anumit statut și regim juridic”.

„...Curtea apreciază că determinante pentru includerea sau excluderea persoanelor de la incidența normei penale sunt criteriile precum natura serviciului prestat, temeiul juridic în baza căruia care se prestează respectiva activitate sau raportul juridic dintre persoana în cauză și autoritățile publice, instituțiile publice, instituțiile sau alte persoane juridice de interes public.”

Înalta Curte de Casație și Justiție s-a pronunțat asupra două sesizări în condițiile art. 475 din Codul de procedură penală, prin:

1. Decizia nr. 20 din 29 septembrie 2014 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală) prin care s-a stabilit că expertul tehnic judiciar este funcționar public în conformitate cu dispozițiile art. 175 alin. (2) teza întâi din Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 766 din 22 octombrie 2014;

2. Decizia nr. 26 din 3 decembrie 2014 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală) prin care s-a stabilit că medicul angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate are calitatea de funcționar public în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 24 din 13 ianuarie 2015.

VII. Opinia specialiștilor consultați

1. În punctul de vedere transmis de **Facultatea de Drept a Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca** s-a exprimat opinia că **profesorul din învățământul preuniversitar de stat este funcționar public în temeiul art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal, întrucât, în accepțiunea dreptului penal, exercită o funcție publică de orice natură.**

În argumentarea în esență a punctului de vedere exprimat s-a arătat că problematica definirii noțiunii de funcționar public sau privat nu este una nouă, ea apărând în practica judiciară penală odată cu intrarea în vigoare a noului Cod penal. Aceasta deoarece, spre deosebire de Codul penal anterior, în care nu se făcea o delimitare din perspectiva condițiilor de tipicitate a faptelor de corupție legate de împrejurarea dacă funcționarul public sau privat primea, pretindea sau accepta mita etc., în scopul încălcării sau nu a atribuțiilor sale de serviciu, în art. 289 alin. (2) din Codul penal, se prevede expres că fapta funcționarului public definit în art. 175 alin. (2) din Codul penal constituie infracțiune doar dacă este comisă în legătură cu încălcarea atribuțiilor de serviciu, respectiv cu neîndeplinirea, întârzierea îndeplinirii unui act privitor la îndatoririle sale legale sau în legătură cu efectuarea unui act contrar acestor îndatoriri.

În lipsa acestui alineat, respectiv a textului din art. 289 alin. (2) din Codul penal, încadrarea unor categorii socioprofesionale (medici angajați în spitale de stat, directori de spitale publice, profesori din învățământul de stat) în categoria de funcționari publici sau privați ar fi avut o semnificație exclusiv din perspectiva limitelor de pedeapsă a acestor fapte. S-a susținut că intenția legiuitorului penal, odată cu redactarea art. 175 alin. (1) și (2), ar fi fost aceea ca art. 175 alin. (1) lit. b) din

Codul penal să se refere exclusiv la categorii de funcționari publici în semnificația pe care o are legea specială a funcționarilor publici.

S-a arătat deja că apariția art. 289 alin. (2) din Codul penal, care limitează sancționarea pentru luare de mită a uneia dintre persoanele asimilate funcționarilor publici la ipotezele în care fapta este comisă în legătură cu neîndeplinirea, întârzierea îndeplinirii unui act privitor la îndatoririle sale legale sau în legătură cu efectuarea unui act contrar acestor îndatoriri, este un element criticabil.¹

Se poate ajunge ca, în practică, fapta unui funcționar public definit în art. 175 alin. (2) din Codul penal să nu fie infracțiune, deși, din perspectiva lezării valorii sociale, conduita sa este echivalentă cu orice altă conduită similară incriminată.

În dreptul administrativ noțiunile de funcționar public, funcție publică, serviciu public, serviciu de interes public etc. sunt uneori noțiuni controversate. Aceste controverse, care pot apărea cu privire la semnificația matematică exactă a acestora, sunt rezolvate în fiecare caz de doctrină și/sau jurisprudența acelei ramuri de drept.

Justiția penală pusă în fața acestor alternative cu efecte problematice asupra funcționării sistemului penal a ales să accepte o abordare autonomă a definițiilor din art. 175 din Codul penal, respectiv să analizeze prin raportare la dispozițiile penale dacă o anumită categorie socioprofesională are sau nu calitatea de funcționar public, pe baza alin. (1) sau alin. (2) din art. 175 din Codul penal ori este un funcționar privat în sensul art. 308 din Codul penal. Aceasta înseamnă în realitate o „revenire” la situația anterioară intrării în vigoare a art. 175 din noul Cod penal. Consecința este aceea că profesorii din învățământul preuniversitar de stat, care erau funcționari publici în sensul Codului penal anterior, păstrează în continuare aceeași calitate cu toate consecințele penale legate de comiterea unor fapte de corupție.

Trimiterea, la fel ca și în cazul medicului, ce se poate face la legislația din domeniul învățământului (acesta fiind un serviciu de interes public) nu obligă justiția penală să accepte această interpretare. Dimpotrivă, ea poate să confere acestei categorii socioprofesionale o semnificație specifică dreptului penal.

Se consideră că tocmai decizia de a defini aceste noțiuni în Codul penal, deși acestea erau definite și în legislația extrapenală, arată intenția legiuitorului de a da o semnificație autonomă acestor noțiuni.

De asemenea, încadrarea în art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal, adică la o „funcție publică de orice natură”, este una facilitată de această formulare generică. Această formulare generală a textului de mai sus permite încadrarea tuturor funcționarilor publici pe care justiția penală consideră că ar trebui să îi tragă la răspunderea penală pentru fapte de corupție în această calitate.

Semnificație autonomă a noțiunii rezultă inclusiv din dezlegarea de drept (Decizia nr. 26/2014) referitoare la apartenența medicului chirurg din sistemul public de sănătate la categoria funcționarului public prevăzută de art. 175 alin. (1) din Codul penal ori la cea a funcționarului public asimilat la care face referire art. 175 alin. (2) din Codul penal. În măsura în care profesorul din sistemul preuniversitar ar ajunge să fie încadrat în categoria funcționarului public asimilat conform art. 172 alin. (2) din Codul penal s-ar genera soluții incompatibile la nivelul celor două întrebări cu privire la dezlegarea unor chestiuni de drept.

2. Opinia exprimată de Facultatea de Drept din cadrul Universității „Nicolae Titulescu” este în sensul că profesorul din învățământul preuniversitar de stat este funcționar public în accepțiunea art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal.

¹ S. Bogdan, D.A. Șerban, G. Zlati, *Noul Cod penal. Partea specială. Analize, explicații, comentarii. Perspectiva clujeană*, Editura Universul Juridic, București, 2014, p. 498—499.

În argumentarea acestei opinii se menționează că diferența între noțiunea de „funcționar public” în sensul art. 175 alin. (1) și aceeași sintagmă în sensul art. 175 alin. (2) din Codul penal a fost realizată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală prin Decizia nr. 26/2014, astfel:

„Potrivit art. 175 alin. (2) din Codul penal nu este suficient ca persoana să exercite un serviciu de interes public, ci trebuie să și fie investită sau controlată, după caz, supravegheată, de autoritățile publice cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public. În plus, investirea, controlul sau supravegherea din partea autorităților publice vizează exclusiv exercitarea de către funcționar a serviciului public, iar nu dreptul de practicare a profesiei în domeniul de competență necesar pentru îndeplinirea serviciului public respectiv. Mai mult, rezultă că între autoritatea publică și persoana care exercită serviciul de interes public nu există raporturi de serviciu, stabilite în baza unui contract individual sau colectiv de muncă, pentru că, în acest din urmă caz, respectiva persoană ar fi avut obligația să presteze munca sub autoritatea angajatorului, urmând a fi încadrată fie în categoria funcționarilor publici prevăzuți de art. 175 alin. (1) din Codul penal — dacă angajatorul este o persoană de drept public, fie în cea reglementată de art. 308 alin. (1) din Codul penal — dacă angajatorul era o persoană de drept privat.”

S-a invocat art. 254 alin. (1), (11), (13)—(16) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Din dispozițiile mai sus citate rezultă că între profesorii din învățământul preuniversitar de stat și unitățile de învățământ angajatoare există raporturi de serviciu, stabilite pe bază de contracte individuale de muncă.

3. În punctul de vedere exprimat de Facultatea de Drept din cadrul Universității de Vest din Timișoara s-a menționat cu privire la admisibilitatea cererii că aceasta îndeplinește condițiile prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, deoarece instanța este investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, există o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

Codul penal definește funcționarul public într-un sens mai larg decât Legea nr. 188/1999 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Statutul personalului didactic (titlul IV din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare — legea educației naționale) reglementează printre altele: funcțiile, competențele, responsabilitățile, drepturile și obligațiile specifice personalului didactic și didactic auxiliar, precum și ale celui de conducere, de îndrumare și de control; condițiile și modalitățile de ocupare a posturilor și a funcțiilor didactice, didactice auxiliare, a funcțiilor de conducere, de îndrumare și de control, precum și condițiile și modalitățile de eliberare din aceste posturi și funcții, de încetare a activității și de pensionare a personalului didactic și didactic auxiliar. Ocuparea funcțiilor didactice se face pe bază de concurs la fel ca și a altor funcții publice.

Potrivit art. 10 din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, legea educației naționale, învățământul este un serviciu de interes public.

Legea nr. 188/1999 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public definește (art. 2) funcția publică drept ansamblul atribuțiilor și obligațiilor stabilite în temeiul legii în

scopul realizării prerogativelor de putere publică. Așa cum s-a arătat, învățământul este serviciu de interes public și nu are prerogativele de putere publică.

Pe cale de consecință, **profesorul din învățământul preuniversitar sau universitar de stat este funcționar public în accepțiunea art. 175 alin. (2) din Codul penal, deoarece exercită un serviciu de interes public pentru care a fost investit de autoritățile publice și a cărui activitate este supusă controlului ori supravegheerii acestora cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public.**

VIII. Punctul de vedere exprimat de Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție asupra chestiunii de drept supuse dezlegării

Direcția de specialitate opinează că **profesorul din învățământul preuniversitar de stat are calitatea de funcționar public în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal.**

În argumentarea punctului de vedere exprimat s-a pornit de la dispozițiile art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal care includ în noțiunea de „funcționar public”, „persoana care, cu titlu permanent sau temporar, cu sau fără o remunerație: b) exercită (...) o funcție publică de orice natură.”

Utilizarea de către legiuitor a expresiei „funcție publică de orice natură” are, pe de o parte, rolul de a indica inexistența unei suprapunerii între noțiunea de „funcție publică” în sensul Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și expresia utilizată în cuprinsul art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal pentru a stabili sfera persoanelor care au calitatea de funcționar public în accepțiunea legii penale, iar, pe de altă parte, rolul de a nu limita categoria funcționarilor publici prevăzută în art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal la funcționarii publici prevăzuți în Legea nr. 188/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare.²

Sfera persoanelor care au calitatea de funcționar public în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal poate fi conturată pe baza a două criterii: exercitarea unei funcții specifice în cadrul unui sistem public și finanțarea din fonduri publice a structurii în cadrul căreia este exercitată funcția specifică. Criteriile menționate se desprind atât din **Decizia nr. 26/2014** a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție, cât și din **Decizia Curții Constituționale nr. 2/2014**.³

În raport cu primul criteriu, persoanele care exercită o funcție specifică (profesor în învățământul preuniversitar — personal didactic) în cadrul sistemului public de învățământ sunt incluse în categoria funcționarilor publici, în accepțiunea art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal.

În raport cu al doilea criteriu, persoanele care exercită o funcție specifică în cadrul unei structuri finanțate din fonduri publice (unitate de învățământ preuniversitar de stat) sunt incluse în categoria funcționarilor publici, în accepțiunea art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal. În acest context, s-a precizat că, potrivit dispozițiilor art. 101 alin. (1) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, finanțarea unităților de învățământ preuniversitar de stat cuprinde **finanțarea de bază, finanțarea complementară și finanțarea suplimentară**. Finanțarea de bază se asigură din

² Decizia Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală nr. 26/2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 24 din 13 ianuarie 2015.

Anca Jurma, *Infrațiunile de corupție în lumina noului Cod penal și a reglementărilor internaționale*, A.U.B., Drept, 2014, Supliment „Conferința Reglementări fundamentale în noul Cod penal și în noul Cod de procedură penală”, p. 181; potrivit autoarei, „faptul că legiuitorul a folosit expresia funcție publică de orice natură ne îndreptățește să considerăm că funcția publică în sensul art. 175 alin. (1) lit. b) C. pen. definește o categorie mai largă decât funcția publică, așa cum este înțeleasă în dreptul administrativ.”

³ Decizia Curții Constituționale nr. 2/2014 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 71 din 29 ianuarie 2014.

bugetul de stat [art. 104 alin. (2) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare], finanțarea complementară se asigură din **bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale** de care aparțin unitățile de învățământ preuniversitar și din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată aprobate anual prin legea bugetului de stat cu această destinație [art. 105 alin. (2) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare], iar la finanțarea suplimentară contribuind și consiliile locale, consiliile județene și Consiliul General al Municipiului București [art. 107 alin. (1) și (2) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare].

În consecință, **funcțiile specifice (personal didactic) din cadrul sistemului public de învățământ, exercitate în unitățile de învățământ preuniversitar de stat, finanțate din fonduri publice, constituie „funcții publice de orice natură” în sensul art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal.**

Profesorul din cadrul învățământului preuniversitar de stat exercită o funcție specifică (personal didactic) în sistemul public de învățământ, în cadrul unei structuri finanțate din fonduri publice (unitate de învățământ preuniversitar de stat) și, prin urmare, exercită o „funcție publică de orice natură” în sensul art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal.

Profesorul din cadrul învățământului preuniversitar de stat exercită cu titlu permanent, cu o remunerație, funcția publică, conform dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal.

Unitățile de învățământ preuniversitar de stat sunt componente ale sistemului public de învățământ.

Angajarea profesorului se realizează la nivelul unității de învățământ preuniversitar de stat, tot pe bază de concurs. [Conform dispozițiilor art. 90 alin. (2) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, în învățământul preuniversitar de stat, validarea concursului pentru ocuparea posturilor didactice/catedrelor se face de către inspectoratul școlar, iar angajarea pe post a personalului didactic de predare se face de către directorul unității de învățământ, pe baza deciziei de repartizare semnate de inspectorul școlar general.]

Atât salarizarea medicului din cadrul unității spitalicești de stat, cât și salarizarea profesorului din cadrul unității de învățământ preuniversitar de stat sunt finanțate din fonduri publice.

Profesorul din cadrul unei unități de învățământ preuniversitar de stat **nu poate fi inclus în categoria persoanelor considerate funcționari publici în sensul legii penale, în baza dispozițiilor art. 175 alin. (2) din Codul penal.**

Conform art. 175 alin. (2) din Codul penal „este considerată funcționar public, în sensul legii penale, persoana care exercită un serviciu de interes public pentru care a fost investită de autoritățile publice sau care este supusă controlului ori supravegherii acestora cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public”.

Profesorul din învățământul preuniversitar de stat nu este o „persoană care nu își exercită atribuțiile în cadrul unui sistem public”, ci o **persoană care își exercită atribuțiile în cadrul sistemului public de învățământ.**

Profesorul care își exercită funcția în cadrul unei unități de învățământ preuniversitar de stat nu este o persoană „nefinanțată din fondurile publice”, ci o persoană **finanțată din fondurile publice.**

Angajarea profesorului în cadrul unei unități de învățământ preuniversitar de stat, conform art. 90 alin. (2) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare — potrivit căruia, în învățământul preuniversitar de stat, angajarea pe post

a personalului didactic de predare se face de către directorul unității de învățământ, pe baza deciziei de repartizare semnate de inspectorul școlar general — **nu echivalează** cu o investire de către autoritățile publice pentru a exercita un serviciu de interes public. Actul de angajare, ca bază a raportului dintre profesor și unitatea de învățământ preuniversitar de stat, în temeiul căruia profesorul este încadrat în sistemul public de învățământ, nu poate fi considerat un act de investire de către autoritățile publice, un act de delegare a unui atribut de autoritate publică.

În consecință, profesorul care își exercită funcția într-o unitate de învățământ preuniversitar de stat, angajat pe post de către directorul unității de învățământ pe baza deciziei de repartizare semnate de inspectorul școlar general, nu întrunește niciunul dintre criteriile referitoare la sfera persoanelor considerate funcționari publici în sensul legii penale, conform dispozițiilor art. 175 alin. (2) din Codul penal.

IX. Opinia Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Prin Adresa nr. 151/C/130/III-5/2017 din data de 17 februarie 2017, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în urma analizei de admisibilitate a sesizării, efectuate în temeiul art. 475 din Codul de procedură penală, constată că instanța care a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție este Curtea de Apel București, investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, și cauza se află în cursul judecării.

Chestiunea de drept sesizată vizează interpretarea unor dispoziții legale *in abstracto*, respectiv o dezlegare cu valoare de principiu ce nu a mai fost supusă examenului Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, însă apreciază că aceasta își găsește lămurire, *mutatis mutandis*, într-o decizie anterioară dată de instanța supremă în aceeași procedură, nefiind îndeplinite condițiile de admisibilitate sub aspectul noutății.

Această condiție a fost consacrată în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, considerându-se că lipsește caracterul de noutate al chestiunii de drept atunci când aplicarea corectă a dreptului se impune într-un mod atât de evident încât nu lasă loc de îndoială cu privire la modul de soluționare a întrebării adresate (Decizia nr. 5 din 10 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 183 din 11 martie 2016) sau inexistența vreunui dubiu asupra interpretării textelor de lege a fost echivalată cu lipsa unei chestiuni de drept (Decizia nr. 6 din 2 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 287 din 15 aprilie 2016).

În raport cu cele menționate, modul în care trebuie aplicate dispozițiile legale în chestiunea de drept ce face obiectul sesizării reiese din considerentele Deciziei nr. 26 din 3 decembrie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 28/1/2014/HP/P al Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, prin care instanța supremă a identificat criteriile determinate pentru reținerea calității de funcționar public în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a și art. 175 alin. (2) din Codul penal, prin explicitarea sintagmelor „funcționar public”, „funcție publică de orice natură” și „interes public”, folosite de legiuitor în conținutul normei penale.

Astfel, s-a precizat că „funcția publică” reprezintă ansamblul atribuțiilor și responsabilităților stabilite de autoritatea sau instituția publică, în temeiul legii, în scopul realizării

competențelor sale, iar „interesul public” este acel interes care implică garantarea și respectarea de către instituțiile și autoritățile publice a drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale cetățenilor recunoscute de Constituție, legislația internă și tratatele internaționale la care România este parte.

Aceste noțiuni se regăsesc în dispozițiile art. 3 lit. f) și art. 10 alin. (1) din Legea nr. 1/2011 — legea educației naționale, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, instanța supremă, efectuând un examen comparativ cu modul de dezlegare a unei probleme de drept rezolvate prin Decizia nr. 20 din 29 septembrie 2014 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 766 din 22 octombrie 2014), a definit prevederile art. 175 alin. (2) din Codul penal raportat și la voința legiuitorului, respectiv că se referă doar la persoanele care nu își exercită atribuțiile în cadrul unui sistem public, ci persoane care exercită un serviciu de interes public, pe baza investiției de către autoritățile publice sau sub controlul ori supravegherea acestora, fără a fi angajate în unitățile de stat ale unui sistem public.

Totodată, s-a precizat că, în sensul avut în vedere de art. 175 alin. (2) din Codul penal, „investirea, controlul sau supravegherea din partea autorităților publice vizează exclusiv exercitarea de către funcționar a serviciului public, iar nu dreptul de practicare a profesiei în domeniul de competență necesar pentru îndeplinirea serviciului public respectiv. Mai mult, rezultă că între autoritatea publică și persoana care exercită serviciul de interes public nu există raporturi de serviciu, stabilite în baza unui contract individual sau colectiv de muncă, pentru că, în acest din urmă caz, respectiva persoană ar fi avut obligația să presteze munca sub autoritatea angajatorului, urmând a fi încadrată fie în categoria funcționarilor publici prevăzută de art. 175 alin. (1) din Codul penal — dacă angajatorul este o persoană de drept public, fie în cea reglementată de art. 308 alin. (1) din Codul penal — dacă angajatorul este o persoană de drept privat”.

Au fost analizate și lămurite conceptele de „funcție publică” și „interes public” — în sensul că noțiunea de „funcție publică” se află în strânsă corelație cu cea de „interes public”, ambele urmând satisfacerea trebuințelor de interes general, în baza prerogativelor constituționale care fac să prevaleze interesul public față de cel privat, fiind invocată Decizia nr. 2 din 15 ianuarie 2014 a Curții Constituționale, prin care au fost declarate neconstituționale dispozițiile art. I pct. 5 și art. II pct. 3 din Legea pentru modificarea și completarea unor acte normative și articolul unic din Legea pentru modificarea art. 253¹ din Codul penal.

Prin urmare, folosind tot acest raționament juridic expus în considerentele Deciziei nr. 26 din 3 decembrie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 28/1/2014/HP/P, instanța supremă a furnizat instanțelor toate criteriile necesare în raport cu care trebuie să lămurească problema de drept generată de situația particulară concretă cu care a fost investită.

De altfel, tot acest raționament a stat la baza motivării punctului de vedere unanim exprimat de instanța de sesizare, fiind argumentată punctual interpretarea dispozițiilor din legea specială, Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, legea educației naționale, prin raportare la clarificările folosite în considerentele deciziei mai sus menționate, fără ca instanța să constate că există vreo contradicție între normele de drept penal și cele din legea specială aplicabile în ceea ce privește conceptul de „funcție publică de orice natură” și

„serviciu de interes public” în înțelesul art. 175 alin. (1) lit. b) și art. 175 alin. (2) din Codul penal.

Astfel, pentru motivele arătate, apreciindu-se că nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizării, în temeiul art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală, se solicită respingerea ca inadmisibilă a sesizării: „Dacă în sensul legii penale, profesorul din învățământul preuniversitar de stat este funcționar public, în accepțiunea art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal sau în accepțiunea art. 175 alin. (2) din Codul penal.”

X. Dispoziții legale incidente

Art. 289 alin. (1) și (2) din Codul penal:

„(1) Fapta funcționarului public care, direct ori indirect, pentru sine sau pentru altul, pretinde ori primește bani sau alte foloase care nu i se cuvin ori acceptă promisiunea unor astfel de foloase, în legătură cu îndeplinirea, neîndeplinirea, urgentarea ori întârzierea îndeplinirii unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau în legătură cu îndeplinirea unui act contrar acestor îndatoriri, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică ori de a exercita profesia sau activitatea în executarea căreia a săvârșit fapta.

(2) Fapta prevăzută în alin. (1), săvârșită de una dintre persoanele prevăzute în art. 175 alin. (2), constituie infracțiune numai când este comisă în legătură cu neîndeplinirea, întârzierea îndeplinirii unui act privitor la îndatoririle sale legale sau în legătură cu efectuarea unui act contrar acestor îndatoriri.”

Art. 175 alin. (1) și (2) din Codul penal:

„(1) Funcționar public, în sensul legii penale, este persoana care, cu titlu permanent sau temporar, cu sau fără o remunerație:

a) exercită atribuții și responsabilități, stabilite în temeiul legii, în scopul realizării prerogativelor puterii legislative, executive sau judecătorești;

b) exercită o funcție de demnitate publică sau o funcție publică de orice natură;

c) exercită, singură sau împreună cu alte persoane, în cadrul unei regii autonome, al altui operator economic sau al unei persoane juridice cu capital integral sau majoritar de stat, atribuții legate de realizarea obiectului de activitate al acesteia.

(2) De asemenea, este considerată funcționar public, în sensul legii penale, persoana care exercită un serviciu de interes public pentru care a fost investită de autoritățile publice sau care este supusă controlului ori supravegherii acestora cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public.”

Art. 1 din Legea nr. 1/2011:

„Prezenta lege asigură cadrul pentru exercitarea sub autoritatea statului român a dreptului fundamental la învățătură pe tot parcursul vieții. Legea reglementează structura, funcțiile, organizarea și funcționarea sistemului național de învățământ de stat, particular și confesional.”

Art. 3 lit. f) din Legea nr. 1/2011:

„Principiile care guvernează învățământul preuniversitar și superior, precum și învățarea pe tot parcursul vieții din România sunt: (...)

f) principiul răspunderii publice — în baza căruia unitățile și instituțiile de învățământ răspund public de performanțele lor.”

Art. 10 alin. (1) din Legea nr. 1/2011:

„(1) În România, învățământul este serviciu de interes public (...).”

Art. 89 alin. (1) din Legea nr. 1/2011:

„(1) În învățământul preuniversitar de stat, posturile didactice (...) se ocupă prin concurs național organizat de inspectoratul școlar, conform unei metodologii-cadru elaborate de Ministerul Educației Naționale (...).”

Art. 90 alin. (2) din Legea nr. 1/2011:

„(2) În învățământul preuniversitar de stat, validarea concursului pentru ocuparea posturilor didactice (...) se face de către inspectoratul școlar. Angajarea pe post a personalului didactic de predare se face de către directorul unității de învățământ, pe baza deciziei de repartizare semnate de inspectorul școlar general.”

Art. 94 alin. (1) și alin. (2) lit. c) și f) din Legea nr. 1/2011:

„(1) Ministerul Educației (...), ca organ de specialitate al administrației publice centrale, elaborează și implementează politica națională în domeniul învățământului preuniversitar. (...)

(2) Ministerul Educației (...) exercită, în domeniul învățământului preuniversitar, următoarele atribuții: (...)

c) coordonează și controlează sistemul național de învățământ; (...)

f) (...) asigură finanțarea conform legii și, în acest sens, este singura autoritate cu competențe în domeniu.”

Art. 101 alin. (2) din Legea nr. 1/2011:

„(2) Statul asigură finanțarea de bază (...) pentru toți elevii din învățământul primar, gimnazial, profesional și liceal de stat (...).”

Art. 102 alin. (1) din Legea nr. 1/2011:

„(1) Finanțarea învățământului preuniversitar de stat (...) se asigură din fonduri publice (...).”

Art. 104 alin. (1) și (2) din Legea nr. 1/2011:

„(1) Finanțarea de bază asigură desfășurarea în condiții normale a procesului de învățământ la nivel preuniversitar, conform standardelor naționale.

(2) Finanțarea de bază se asigură din bugetul de stat (...).”

Art. 232 din Legea nr. 1/2011:

„Statul reglementează:

a) funcțiile, competențele, responsabilitățile, drepturile și obligațiile specifice personalului didactic (...);

b) formarea inițială și continuă a personalului didactic (...);

c) condițiile și modalitățile de ocupare a posturilor și a funcțiilor didactice (...), precum și condițiile și modalitățile de eliberare din aceste posturi și funcții, de încetare a activității și de pensionare a personalului didactic (...);

d) criteriile de normare, de acordare a distincțiilor și de aplicare a sancțiunilor.”

Art. 247 lit. d) din Legea nr. 1/2011:

„Funcțiile didactice sunt: (...)

d) în învățământul (...) liceal (...): profesor (...);”

Art. 254 alin. (1), (11), (13)—(16) din Legea nr. 1/2011:

„(1) În unitățile de învățământ sau în consorțiile școlare poate fi angajat personal didactic cu contract individual de muncă pe perioadă nedeterminată sau perioadă determinată de cel mult un an școlar, cu posibilitatea prelungirii contractului, respectiv în plata cu ora, în condițiile legii. (...)

(11) În învățământul preuniversitar de stat, validarea concursului pentru ocuparea posturilor/catedrelor didactice se face de către consiliul de administrație al inspectoratului școlar. Angajarea pe post a personalului didactic cu contract individual de muncă se face de directorul unității de învățământ, pe baza deciziei de repartizare semnate de inspectorul școlar general. (...)

(13) Candidații care au dobândit definitivarea în învățământ, cadre didactice cu drept de practică, și au ocupat un post didactic vacant, prin concurs național, organizat în condițiile metodologiei prevăzute la art. 89, sunt titulari în învățământul preuniversitar. Pe baza deciziei de repartizare semnate de inspectorul școlar general, directorul unității de învățământ încheie cu aceștia contractul individual de muncă pe perioadă nedeterminată.

(14) Pentru candidații care nu au dobândit definitivarea în învățământ, cadre didactice debutante, și au ocupat un post didactic vacant, prin concurs național, organizat în condițiile metodologiei prevăzute la art. 89, directorul unității de învățământ încheie contractul individual de muncă pe o perioadă de cel mult un an școlar. În situația în care acești candidați promovează (...) examenul pentru definitivarea în învățământ, consiliul de administrație modifică durata contractului individual de muncă din perioadă determinată în perioadă nedeterminată.

(15) Candidații care au ocupat prin concurs național, în condițiile metodologiei, un post didactic/o catedră vacant(ă) publicat(ă) pentru angajare pe perioadă determinată sau un post didactic/o catedră rezervat(ă), pe baza deciziei de repartizare semnate de inspectorul școlar general, încheie contract individual de muncă pe o perioadă de cel mult un an școlar, respectiv până la revenirea titularului pe post, cu directorul unității de învățământ. Consiliul de administrație al unității de învățământ poate decide prelungirea contractului individual de muncă și în anul școlar următor, în condițiile prevăzute de metodologia-cadru prevăzută la art. 89 alin. (1).

(16) Cadrele didactice asociate și pensionate care au ocupat un post didactic/o catedră vacant(ă)/rezervat(ă) prin concursul prevăzut la alin. (8) lit. b) încheie contract individual de muncă în regim de plata cu ora cu directorul unității de învățământ.”

XI. Raportul asupra chestiunii de drept supuse dezlegării

Judecătorul-raportor în conținutul raportului întocmit constată, **sub aspectul admisibilității sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție**, că aceasta întrunește condițiile de admisibilitate prevăzute în art. 475 din Codul de procedură penală.

Din examinarea conținutului dispozițiilor art. 475 din Codul de procedură penală nu rezultă și condiția de noutate a chestiunii de drept, cum apare în mod expres în conținutul art. 519 din Codul de procedură civilă: „Dacă, în cursul judecării, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”

Normele de procedură sunt de strictă interpretare, neputându-se opera o interpretare analogică, acolo unde norma nu prevede o condiție, fiind incident principiul „unde legea nu

distinge, nici noi nu trebuie să distingem” (*ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*).

Decizia nr. 5 din 10 februarie 2015 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 183 din 11 martie 2016, prin care s-a respins, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Craiova — Secția penală și pentru cauze cu minori prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept: „dacă în cazul infracțiunii de proxenetism săvârșită în modalitatea determinării prostituției lipsește tipicitatea ca și trăsătură esențială a infracțiunii, în cazul în care întreținerea de acte sexuale în scopul obținerii de foloase a avut loc în mod repetat, dar cu aceeași persoană.” și, respectiv, Decizia nr. 6 din 2 martie 2016 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 287 din 15 aprilie 2016, prin care au fost respinse, ca inadmisibile, sesizările formulate de Curtea de Apel București — Secția a II-a penală privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept:

„1. În aplicarea dispozițiilor art. 427 alin. (1) raportat la art. 426 lit. b) și d) din Codul de procedură penală, persoana fizică sau persoana juridică care nu a avut calitatea de parte în procesul penal poate să formuleze contestație în anulare, dacă drepturile ori interesele sale legitime au fost afectate printr-o măsură dispusă de instanța de apel prin hotărâre definitivă.

2. În aplicarea art. 112 alin. (1) lit. e) din Codul penal, măsura de siguranță a confiscării speciale poate fi dispusă în raport cu următoarele situații: a) față de terțe persoane fizice sau persoane juridice care nu sunt părți în procesul penal, cu consecința aplicării măsurilor asigurătorii prevăzute de art. 249 din Codul de procedură penală; b) față de persoana responsabilă civilmente în raport de care s-a respins acțiunea civilă exercitată în procesul penal; c) asupra sumelor de bani sau a bunurilor în sens material; d) asupra prejudiciului cauzat persoanei vătămate, dacă aceasta s-a constituit parte civilă și nu a decedat ori, după caz, nu a fost dizolvată și lichidată”, **nu sunt incidente în cauză.**

Astfel, în considerentele Deciziei nr. 5/2015 se precizează, în esență, că „sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție conform art. 475 din Codul de procedură penală trebuie efectuată doar în situația în care, în cursul soluționării unei cauze penale, se pune problema interpretării și aplicării unor dispoziții legale neclare, echivoce, care ar putea da naștere mai multor soluții. Interpretarea urmărește cunoașterea înțeleșului exact al normei, clarificarea sensului și scopului acesteia, așa încât procedura prealabilă nu poate fi folosită în cazul în care aplicarea corectă a dreptului se impune într-un mod atât de evident, încât nu lasă loc de îndoială cu privire la modul de soluționare a întrebării adresate. Cu privire la problema a cărei dezlegare se solicită, se constată că nu constituie o reală problemă de drept, generată de dificultăți de interpretare a normei de incriminare sau de opinii divergente exprimate în acest sens și argumente din punct de vedere juridic”.

În considerentele Deciziei nr. 6/2016 s-a constatat „în speță că nu este îndeplinită condiția privind existența unei chestiuni (probleme) de drept ce ar necesita lămuriri sau interpretări”.

Or, în condițiile prezentei sesizări există o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, și anume dacă, în sensul legii penale, profesorul din învățământul preuniversitar de stat este funcționar public în accepțiunea

art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal sau în accepțiunea art. 175 alin. (2) din Codul penal, întrucât inculpata S.L.-D. care are această funcție didactică [prevăzută de art. 247 lit. d) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare — legea educației naționale] este acuzată că ar fi pretins și primit, prin intermediul inculpatei G.D., o sumă de bani, în legătură cu îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu (notarea elevilor din clasa la care preda materia geografie), iar stabilirea calității sale de funcționar public, în una sau alta dintre accepțiunile anterior menționate, are influență asupra îndeplinirii condițiilor de tipicitate ale infracțiunii de luare de mită, întrucât fapta săvârșită în legătură cu îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle de serviciu constituie infracțiune numai dacă cel care a comis-o este funcționar public în accepțiunea art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal, iar nu și în accepțiunea art. 175 alin. (2) din același cod.

Existența a două decizii ale Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție, respectiv Decizia nr. 20/2014, prin care s-a inclus în sfera persoanelor considerate funcționari publici în sensul legii penale, conform dispozițiilor art. 175 alin. (2) din Codul penal, expertul tehnic judiciar, iar cea de-a doua, Decizia nr. 26/2014, care a stabilit că medicul angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate are calitatea de funcționar public în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal, nu conduce automat la inadmisibilitatea prezentei sesizări, pentru că au fost stabilite criteriile de interpretare ce ar trebui aplicate analogic și profesorului din învățământul preuniversitar de stat, întrucât chestiunea de drept în sensul că profesorul din învățământul preuniversitar de stat este funcționar public în accepțiunea art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal sau în accepțiunea art. 175 alin. (2) din Codul penal vizează lămurirea influenței privind îndeplinirea condițiilor de tipicitate ale infracțiunii de luare de mită, în condițiile bazei factuale concrete.

În concluzie, prezenta sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept: în sensul legii penale, profesorul din învățământul preuniversitar de stat este funcționar public în accepțiunea art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal sau în accepțiunea art. 175 alin. (2) din Codul penal întrunește toate condițiile de admisibilitate, conform art. 475 din Codul de procedură penală.

În ceea ce privește chestiunea de drept supusă dezlegării, judecătorul-raportor și-a exprimat părerea că profesorul din învățământul preuniversitar de stat are calitatea de funcționar public în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal.

XII. Înalta Curte de Casație și Justiție

XII.1. Sub aspectul admisibilității sesizării

Legiuitorul român a prevăzut în Codul de procedură penală în vigoare un nou instrument de unificare a practicii judiciare neunitare, respectiv sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

În conținutul dispozițiilor art. 475 din Codul de procedură penală sunt statuate condițiile de sesizare a instanței supreme pe care trebuie să le îndeplinească instanța care uzează de această instituție procesual penală.

Astfel, sunt reglementate mai multe condiții cumulative, și anume acelea referitoare la faza procesuală a cauzei în care se ivește chestiunea de drept, felul instanței care poate sesiza și stadiul procesual al cauzei, natura juridică a chestiunii de drept, precum și aceea prin care să nu fi făcut obiectul vreunui din instrumentele juridice de rezolvare a problemei respective.

Altfel spus, este necesar ca acea cauză în care există o chestiune de drept ce urmează să fie supusă dezlegării să se afle „în cursul judecării”, respectiv instanța să fi fost sesizată, iar procesul se află în curs de desfășurare; instanțele pe rolul cărora se află o asemenea cauză să fie din cele expres și limitativ prevăzute de legiuitor, iar cauza respectivă să se găsească în ultima cale de atac — Înalta Curte de Casație și Justiție, curte de apel sau tribunal, investite cu soluționarea cauzei în ultimă instanță; chestiunea de drept supusă dezlegării să conducă la soluționarea pe fond a cauzei respective; condiția negativă, în sensul că instanța supremă nu s-a pronunțat asupra problemei de drept printr-o hotărâre prealabilă sau prin recurs în interesul legii.

În contextul prezentei sesizări, consideră că aceasta întrunește condițiile de admisibilitate prevăzute în art. 475 din Codul de procedură penală, și anume Dosarul nr. 2.056/116/2015 (3.486/2016) se află pe rolul Curții de Apel București — Secția I penală, în faza de judecată a apelului declarat de către Parchetul de pe lângă Tribunalul Călărași împotriva Sentinței penale nr. 39 din data de 23 mai 2016, pronunțată de Tribunalul Călărași, curtea de apel fiind una din instanțele enumerate expres și limitativ de către legiuitor ce poate judeca calea de atac exercitată, aceasta având caracter exclusiv și intrând în sfera acțiunii de „în ultimă instanță”.

De asemenea, chestiunea de drept supusă dezlegării, și anume, în sensul legii penale, profesorul din învățământul preuniversitar de stat este funcționar public în accepțiunea art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal sau în accepțiunea art. 175 alin. (2) din Codul penal, este de natură a determina judecarea pe fond a cauzei, iar prevederile invocate nu au mai făcut, până la momentul sesizării, obiectul niciunei alte hotărâri prealabile pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție și nici al vreunui recurs în interesul legii soluționat de aceeași instanță.

XII.2. Chestiunea de drept supusă dezlegării

Codul penal în vigoare prevede în titlul X — Înțelesul unor termeni sau expresii în legea penală, în dispozițiile art. 175 și 176, semnificația noțiunilor de „funcționar public” și, respectiv, „public”.

Astfel, în art. 175 alin (1), funcționar public, în sensul legii penale, este definit ca „persoana care, cu titlu permanent sau temporar, cu sau fără o remunerație: a) exercită atribuții și responsabilități, stabilite în temeiul legii, în scopul realizării prerogativelor puterii legislative, executive sau judecătorești; b) exercită o funcție de demnitate publică sau o funcție publică de orice natură; c) exercită, singură sau împreună cu alte persoane, în cadrul unei regii autonome, al altui operator economic sau al unei persoane juridice cu capital integral sau majoritar de stat, atribuții legate de realizarea obiectului de activitate al acesteia”.

Conform alin. (2) al aceleiași norme, „este considerată funcționar public, în sensul legii penale, persoana care exercită un serviciu de interes public pentru care a fost investită de autoritățile publice sau care este supusă controlului ori supravegherii acestora cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public”.

Prin termenul de „public”, așa cum este statuat în art. 176, „se înțelege tot ce privește autoritățile publice, instituțiile publice sau alte persoane juridice care administrează sau exploatează bunurile proprietate publică”.

Legiuitorul a urmărit, prin modul de reglementare a ipotezei prevăzute la art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal, folosirea sintagmei „**funcție publică de orice natură**” cu scopul eliminării oricărei suprapuneri cu noțiunea de „**funcție publică**” în accepțiunea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilind sfera persoanelor care au calitatea de funcționar public în sensul legii penale și rolul de a nu restrânge categoria funcționarilor publici prevăzută în art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal la categoria funcționarilor publici prevăzută în Legea nr. 188/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, în Decizia nr. 26 din 3 decembrie 2014, a interpretat sintagma „funcție publică de orice natură” în sensul art. 175 alin. (1) lit. b) din Codul penal ca definind „o categorie mai largă decât funcția publică, așa cum este înțeleasă în dreptul administrativ, iar noțiunea de «funcționar public» este mai cuprinzătoare decât cea la care se referă art. 2 din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare”, invocând și Decizia nr. 2 din 15 ianuarie 2014 a Curții Constituționale.

Totodată, instanța supremă a evidențiat conținutul „funcției publice”, corelația cu „interesul public”, noțiunea de „serviciu public”.

„Potrivit art. 175 alin. (2) din Codul penal nu este suficient ca persoana să exercite un serviciu de interes public, ci trebuie să și fie investită sau controlată, după caz, supravegheată, de autoritățile publice cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public. În plus, investirea, controlul sau supravegherea din partea autorităților publice vizează exclusiv exercitarea de către funcționar a serviciului public, iar nu dreptul de practicare a profesiei în domeniul de competență necesar pentru îndeplinirea serviciului public respectiv. Mai mult, rezultă că între autoritatea publică și persoana care exercită serviciul de interes public nu există raporturi de serviciu, stabilite în baza unui contract individual sau colectiv de muncă, pentru că, în acest din urmă caz, respectiva persoană ar fi avut obligația să presteze munca sub autoritatea angajatorului, urmând a fi încadrată fie în categoria funcționarilor publici prevăzuți de art. 175 alin. (1) din Codul penal — dacă angajatorul este o persoană de drept public, fie în cea reglementată de art. 308 alin. (1) din Codul penal — dacă angajatorul era o persoană de drept privat.”

Sfera persoanelor care au calitatea de funcționar public în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal poate fi determinată pe baza a **două criterii: exercitarea unei funcții specifice în cadrul unui sistem public și finanțarea din fonduri publice a structurii în cadrul căreia este exercitată funcția specifică.**

Astfel, referitor la primul criteriu, persoana care exercită o funcție specifică în cadrul sistemului public de învățământ, așa cum este profesorul în învățământul preuniversitar, care este personal didactic, se circumscrie categoriei funcționarilor publici în accepțiunea art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal.

În ceea ce privește al doilea criteriu, persoanele care exercită o funcție specifică în cadrul unei structuri finanțate din fonduri publice sunt incluse în categoria funcționarilor publici în accepțiunea art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal.

Potrivit art. 101 alin. (1) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, finanțarea unităților de învățământ preuniversitar de stat cuprinde finanțarea de bază, finanțarea complementară și finanțarea suplimentară.

În conformitate cu art. 104 alin. (2) din actul normativ menționat, finanțarea de bază se asigură din bugetul de stat, finanțarea complementară se asigură din bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale de care aparțin unitățile de învățământ preuniversitar și din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată aprobate anual prin legea bugetului de stat cu această destinație [art. 105 alin. (2) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare], iar finanțarea suplimentară se acordă din bugetul Ministerului Educației Naționale, la finanțarea suplimentară contribuind și consiliile locale, consiliile județene și Consiliul General al Municipiului București [art. 107 alin. (1) și (2) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare].

Or, unitatea de învățământ preuniversitar de stat este o structură finanțată din fonduri publice.

Funcțiile specifice (personal didactic) din cadrul sistemului public de învățământ, exercitate în unitățile de învățământ preuniversitar de stat, finanțate din fonduri publice, se circumscriu sintagmei „funcții publice de orice natură” în sensul art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal.

Așadar, profesorul din cadrul învățământului preuniversitar de stat exercită cu titlu permanent, cu o remunerație, o funcție specifică (personal didactic) în sistemul public de învățământ, în cadrul unei structuri finanțate din fonduri publice (unitate de învățământ preuniversitar de stat), exercitând o „funcție publică de orice natură” în sensul art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal.

Potrivit art. 254 alin. (1) și alin. (11) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, „(1) În unitățile de învățământ sau în consorțiile școlare poate fi angajat personal didactic cu contract individual de muncă pe perioadă nedeterminată sau perioadă determinată de cel mult un an

școlar, cu posibilitatea prelungirii contractului, respectiv în plata cu ora, în condițiile legii. (...)”

(11) În învățământul preuniversitar de stat, validarea concursului pentru ocuparea posturilor/catedrelor didactice se face de către consiliul de administrație al inspectoratului școlar. Angajarea pe post a personalului didactic cu contract individual de muncă se face de directorul unității de învățământ, pe baza deciziei de repartizare semnate de inspectorul școlar general.”

Salarizarea profesorului din cadrul unității de învățământ preuniversitar de stat este finanțată din fonduri publice.

Profesorul din cadrul unei unități de învățământ preuniversitar de stat nu poate fi inclus în categoria persoanelor considerate funcționari publici în sensul legii penale, în baza dispozițiilor art. 175 alin. (2) din Codul penal.

Astfel, profesorul din învățământul preuniversitar de stat este o persoană care își exercită atribuțiile în cadrul sistemului public de învățământ, finanțat din fondurile publice, iar angajarea sa nu echivalează cu o investiție de către autoritățile publice pentru a exercita un serviciu de interes public. Actul de angajare, ca bază a raportului dintre profesor și unitatea de învățământ preuniversitar de stat, în temeiul căruia profesorul este încadrat în sistemul public de învățământ, nu poate fi considerat un act de investiție de către autoritățile publice, un act de delegare a unui atribut de autoritate publică.

Profesorul care își exercită funcția într-o unitate de învățământ preuniversitar de stat, angajat pe post de către directorul unității de învățământ pe baza deciziei de repartizare semnate de inspectorul școlar general, nu se include în sfera persoanelor considerate funcționari publici în sensul legii penale, conform dispozițiilor art. 175 alin. (2) din Codul penal.

În concluzie, față de modul în care au fost analizate cele două criterii mai sus arătate, în ceea ce privește profesorul din cadrul învățământului preuniversitar de stat, acesta are calitatea de funcționar public în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția I penală în Dosarul nr. 2.056/116/2015 (3.486/2016), prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept: „dacă, în sensul legii penale, profesorul din învățământul preuniversitar de stat este funcționar public în accepțiunea art. 175 alin. (1) lit. b), teza a II-a din Codul penal sau în accepțiunea art. 175 alin. (2) din Codul penal.”

Stabilește că profesorul din învățământul preuniversitar de stat are calitatea de funcționar public în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal.

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală. Pronunțată în ședință publică astăzi, 15 martie 2017.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE A ÎNALTEI CURȚI
DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
judecător **MIRELA SORINA POPESCU**

Magistrat-asistent,
Simona Dănăilă

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2017 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2017 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

